

2025-12-08: Mötesanteckningar styrgruppen för överenskommelsen mellan VGR och det civila samhället (RÖS-gruppen)

Medverkande

Förtroendevalda: Soraya Zarza Lundberg (ordförande), Eva-Karin Torhem Arnell, Maria Millback samt Linda Åshamre

Civil samhället: Jan Linde (vice ordförande), Kerstin Söderberg, Dario Espiga, Katrin Sepp samt Janne Norlin

Tjänstepersoner: Jesper Svensson (sekreterare) samt Erica Sjölin (processledare)

Meddelat förhinder: Ann-Marie Ekström (förtroendevald) samt Ulrika Lundberg (tjänsteperson)

Soraya Zarza Lundberg ordförande hälsade alla välkomna och tackade speciellt för att RÖS-gruppen fick tillgång till Studieförbundet Vuxenskolas lokaler.

Antti Yliselä och Hanna Nyqvist presenterade [Studieförbundet Vuxenskolan](#) (SV) Göteborg och Öckerö. SV erbjuder studiecirklar, kurser, föreläsningar och kulturarrangemang. Skolan har också Svenska för invandrare (SFI) och Kundval Rusta och matchning för arbetssökande. Organisationen driver också ett flertal projekt och andra samarbeten självständigt eller i samarbete med offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle. Idag finns 8 studieförbund med olika bakgrund och uppdrag. Studieförbunden växte fram ur olika folkrörelser: Arbetarrörelsen – ABF, Universitet/studerandeföreningar – Folkuniversitetet, Högerpartiet – Medborgarskolan, Nykterhetsrörelsen - NBV, Frikyrkorna – Bilda, Svenska kyrkan – SENSUS, Friluftsliv- och miljöförbundet samt Landsbygds- och den liberala rörelsen - Vuxenskolan.

Folkbildning är möten mellan människor och om att möta människor där de befinner sig och att utgå från ett underifrån perspektiv. Alla kan göra en ”kunskapsförflyttning” och ytterst handlar det om demokrati och om att jämna ut utbildningsskillnader och om att öka delaktigheten i kulturlivet. Utgångspunkten är att alla kan påverka sin livssituation. Studieförbundet Vuxenskolan har verksamhet i Sveriges samtliga 290 kommuner, har 60 samarbetsföreningar och arbetar med svenska för invandrare, coaching, IOP:er, integration och funktionsrätt. Den 4 september 2025 invigdes de [Nationella minoriteternas kulturhus](#), huset finansieras med hjälp av ett ekonomiskt stöd från Göteborgs stad. Frågor att eventuellt samverka kring (SV – VGR): folkhälsa, ofrivillig ensamhet, nya socialtjänstlagen, integration, nationella minoriteter, fullföljda studier.

Utmaningar för studieförbunden och för Studieförbundet vuxenskolan är:

- Ekonomi
- Att mäta nytta – hur värdesätta studieförbundens arbete ekonomiskt
- Att hitta intressenter och fånga upp (artikulera) behov
- Att vara relevanta med utgångspunkt från deltagarnas behov
- Stor konkurrens - en utsatt ”marknad”

Anita Graad (bildningskonsulent) presenterade [Västra Götalands Bildningsförbund](#) (VGB). VGB är en mötesplats för den samlade folkbildningen inom regionen. Dit räknas de 8 studieförbundens regionala enheter, 17 rörelsefolkhögskolor, 6 VGR-skolor, Kulturförvaltningen (VGR) och RF SISU i Västra Götaland. Västra Götalandsregionen stöder, via sin kulturbudget, studieförbundsdistrikten med cirka 72 miljoner kronor. Aktuella frågor är: att nå människor långt ifrån arbetsmarknaden, forskningsföreläsningar, hitta nya verksamhetsorter i Västra Götaland, samverka med biblioteken, organisationsutveckling och ekonomifrågor. För frågor och mer information kontakta: marita.graad@vgb.se eller magnus.linder@vgb.se.

Lena Göranson Modigh från Västra Götalandsregionen, Koncerninköp informerade om [reserverad upphandling](#). Västra Götalandsregionen har en [inköbspolicy](#) som förnyas/uppdateras vart 4:e år. Policyn handlar om att inköpen ska vara kostnadseffektiva och rättssäkra, ta vara på konkurrensen på marknaden, främja innovativa lösningar samt ta ekologiska och sociala hänsyn. Utöver policyn finns en [riktlinje för inköp](#) med olika fokusområden. Riktlinjen är ett strategiskt verktyg för att bidra till hållbar leverans, främja utveckling och innovation, ansvarsfull upphandling samt underlätta förebyggande arbete och uppföljning. Lena väckte frågor om hur Koncerninköp och det civila samhället kan tänka gemensamt framåt, om att hitta rätt samarbetsformer och hur de kan öka i framtiden. Vid frågor och för mer information kontakta Lena på lena.modigh@vgregion.se. Vidare följde en dialog om LOU (kap 19, § 25 a), LOV (kap 4) och om den verksamhetsstyrda inköpsprocessen (analys-upphandling-avtal). I samband med inköp finns en mängd inköpsstyrgrupper inom VGR; administrativa tjänster, FM-tjänster, hälso- och sjukvård (OSN), It och nätverk, fastighetsstöd och service samt Västtrafik. Avslutningsvis diskuterades Kammarrättens [dom](#) gällande reserverad upphandling Uppsala kommun. Domen gav klartecken för reserverad upphandling för idéburna organisationer, vilket innebär att Uppsala kommun hade rätt att begränsa deltagandet till just ideella aktörer vid en upphandling av ett äldreboende, vilket stärkte rättsläget för denna nya möjlighet inom LOU och välfärdssektorn.

1. Inledning, dagordningens godkännande och övriga frågor

Dagordningen godkändes, inga övriga frågor.

2. Mötesanteckningar från 2025-11-12

Mötesanteckningarna från 2025-11-12 godkändes.

3. Laget runt – kort om vad som hänt sedan senast (2025-11-12)

Ann-Marie berättade om mötet med PRO, SPF i den delregionala nämnden. Mötet handlade om hur primärvården kan engagera det civila samhället på olika sätt. Jan berättade om aktiviteterna i samband med frivillig dagen den 5 december och om tre seminarier i Borås stads regi under hösten, riktat till politiker, tjänstemän samt civilsamhället, om förutsättningar/förändringar kopplat till samverkan med det civila samhället. Föreläsare har varit bland annat Johan von Essen och senast Patrik Schröder, Fremia. Katrin informerade om det senaste samrådsmöte för mänskliga rättigheter (261111) och om fördjupningen om handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention under ledning av Magnus Skog. Civilsamhällets organisationer lyfte fråga om möjlighet att ge fortsatta inspel i processen, vilket var ett önskemål även från övriga samråd. Därefter har projektgruppen för arbetet med planen återkommit med information om en fortsatt möjlighet för hur civilsamhällets organisationer kan bidra med ett inspel. Kerstin informerade om halvdagen om demokrati (260205) som arrangeras av Funktionsrätt Västra Götaland, ABF och SV. Demokratidagen samlar funktionsrättsrörelsen tillsammans med övriga civilsamhället och beslutsfattare för att tillsammans utforska hur demokratin kan bli mer tillgänglig, inkluderande och rättvis. Vidare om "[Forskning pågår](#)" och om [RIO](#), referensgruppen för idéburna organisationer kopplat till intuitionen för socialt arbete på Göteborgs universitet. Erica informerade om dialogmötet kopplat till den regionala handlingsplanen om psykisk ohälsa och suicidprevention. Mötet är den 23/1 på Mötesplatsen i Göteborg (Allégatan 1b).

4. Nya underskrivare

[Garden of Talents](#) är en icke vinstdrivande förening vars verksamhet riktar in sig på rekryteringsbranschen. [Center för interkulturell dialog](#) är en ideell förening som bildades år 2012 i Göteborg. RÖS-arbetsgrupp önskar mer information om stadgar, antal medlemmar etc. I samband med underskrivare/nya underskrivare lyftes frågan om att det vore bra att ha information om antal medlemmar i underskrivande organisationer/föreningar har.

5. Utvärdering av RÖS-arbetet med utgångspunkt från 2022 års utvärdering av avdelning samhällsanalys (VGR)? Gamla och nya frågor?

Vilka mönster finns? Är det något som behöver göra mer, något som ska göras mindre av? RÖS-gruppen delades upp i två grupper som bland annat diskuterade:

(I) Frågor.

(II) Vilka ska tillfrågas inom Västra Götalandsregionen.

(III) Förändringar i bifogat brev (sid 35–36).

Redovisningar:

- Vad är syftet med utvärderingen, vad ska den användas till? En sammanfattning av RÖS-arbetet, bidra till kontinuitet, bidra med slutsatser och komma med förslag. Att sprida information om överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen och det civila samhället, förslag på aktiviteter?
- Vilka ska "intervjuas"? Underskrivare, chefer (vilka?) samt RÖS-gruppen.
- RÖS-arbetet är "förutsättningsskapande/möjliggörande" och det är viktigt att aktiviteterna upplevs som mer konkreta för den operativa nivån. Eventuellt en ny fråga om dialogen passar "din" organisation samt om vem som är mottagare inom Västra Götalandsregionen?
- Fråga 1: Paraplyorganisationer, ekonomiska föreningar...om olika associationsformer...?
- Fråga 7: Att vara tydliga, de senaste fyra åren. Bort med ("punkten"?). Om överenskommelsen generellt, om samverkan generellt.
- Fråga 12 (om kommunikation): Hur önskar du få information (envägs kommunikation)? Hur önskar du kommunicera (två/flervägs kommunikation)?
- Fråga 15 (ej Nyhetsbrev?): Hur följer du informationen?

Viktigt med relevanta frågor till tjänstepersons organisationen (urval av respondenter?). Viktigt med återkoppling till att berörda parter, politiker, tjänstepersoner och civilsamhälle – dvs. att kommunicera ut resultatet*.

- * Hur har bilden av RÖS-arbetet förändrats (i jämförelse med tidigare utvärdering)?
- * Antalet underskrivare (=spridning i det civila samhället)?
- Viktigt att hantera synpunkterna som framkommer i samband med utvärderingen.
- Hur sprida resultatet inom politiken? Bland tjänstepersoner (Vad gör VGR med resultatet)? Antalet medverkande från tjänstepersons organisationen och från politiken? Hur mäta engagemanget bland politiker – till exempel genom att mäta antalet som deltagit på dialogmöten?

Avslutning:

Vilka i VGR har/bör ha ett intresse av resultatet av utvärderingen? Koncernstaben, delregionala nämnder, nämnder (KUN, MRU, BMR), nämndsamordnare, viktigt att sprida resultatet. Att enkäten fångar upp dem som kan känna till RÖS-arbetet. Att ha liknande frågor till både civilsamhälle och tjänstepersoner. Vad känner politiken till om överenskommelsearbetet.

Målet är att vid nästa RÖS-möte (2026-01-30) ha ett förslag på frågor. Viktigt med en särkoppling mellan RÖS och samråd (se fråga 4). Bra med fokusgrupper (se bilaga 2 i

utvärderingen), gav mycket vid senaste utvärderingen (en grupp med politiker och en grupp med civilsamhälles representanter).

6. Medskick till årsberättelsen 2025 (RÖS-gruppens arbete och uppföljning/utvärdering av aktiviteter)

Styrgruppen för överenskommelsearbetet delades in i två grupper som diskuterade vad som varit bra och vad som varit mindre bra under 2025 samt vilka lärdomar gruppen gjort under året. RÖS årsberättelse 2025 går upp som ett beslutsärende på beredning mänskliga rättigheter 2026-03-18.

- Bra relevans på teman vid dialogmötena men det är en utmaning att få till en ökad mångfald vid mötena.
- Ett tydligare innehåll vid dialogmötena, ett innehåll som lockar. Syfte och innehåll behöver ”manglas” för att kombinera strategiskt tänkande med praktik.
- Att bjuda in de delregionala nämnderna (DNR) till dialogmötena.
- Viktigt med ett tydligt syfte!
- (Tema) tillgång till lokaler som en förutsättning för demokrati, Stort ”tryck” på lokaler, hur ser det ut i Västra Götaland? Den kulturella infrastrukturen? Antal föreningar? Antal lokaler? Mötesplatser och dialog är viktigt för demokratin!
- Arbetet har blivit bättre, en tydligare struktur.
- Tydligare roller RÖS/SER.
- Politik och det civila samhället har en tydligare samsyn.
- Bra dialogmöten.
- Bra att lägga träffar/RÖS-möten ute hos civilsamhället.
- Bra att fler tjänstepersoner är inkopplade.
- Bra med den politiska förankringen.
- Låg kännedom om RÖS i VGR:s organisation.
- Nämnden för miljö- och regionala utvecklingsfrågor (MRU) saknas i styrgruppen.
- Den framtida politiska organisationen, hur kommer den påverka RÖS?
- Viktigt med 50/50 representation.
- Viktigt med tydlighet och klarspråk i samband med dialogmöten.

(Frågan om gruppens ”interna” arbete bordlades till nästa möte 30/1–26)

7. Övriga frågor samt avslutning

I mars (12/3) träffas RÖS-gruppen i ”Råda rum” (Svenska kyrkan) och vad önskar RÖS-gruppen få information om eftersom det finns många olika perspektiv på verksamheten; affärsdrivande verksamhet som berikar församlingens arbete, social verksamhet via diakoner, ideell verksamhet via volontärer, arbetet med ungdomar, social- och existentiell hälsa, etc. Viktigt att RÖS-gruppen avsätter tillräckligt med tid vid besöket så att det ges tillfälle att dialoga flera av frågorna.

I samband med att mötet avslutades hade processledaren ordnat med var sin julklapp från [Karriärsstöd](#) vilket uppskattades av deltagarna. Arbetsgruppen passade även på att **tacka** ordföranden, Soraya Zarza Lundberg, för det gångna året!